

POSUDEK VEDOUcíHO K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Jana Škodová: *Archeologické nálezy z 13.–15. století z Třebíče z prostoru baziliky a přístupu od Žerotínova náměstí, cca 42 stran textu, asi 20 stran obrazových příloh, jazyk český.*

Předkládaná práce je ukázkou drobného školního pokusu o zpracování a interpretaci (zejména) keramických nálezů z lokality s poměrně dobře podchycenými středověkými historickými okolnostmi. Potenciál práce byl tedy v pečlivém zpracování dostupného keramického a dalšího materiálu a v invenční interpretaci, která by jednak potvrdila v podstatě známé skutečnosti, především však doplnila řadu detailů nebo i nových zjištění, které psané prameny dostatečně neozřejmují. Tyto možné ambice však v důsledku objektivních okolností (míra dostupnosti materiálu, jeho charakter, výtěžky terénních průzkumů) i jistých limitů samotné autorky byly naplněny jen z části.

Po úvodu, kde jsou naznačeny některé hlavní otázky, struktura práce a do jisté míry i metody, kterých při badatelském úkolu bylo použito, následují vstupní kapitoly, které se zaměřují na obligatorní popis přírodních podmínek a načrtnutí historického kontextu města Třebíče i kláštera. U přírodních podmínek je tradičně na zváženu, v jakém rozsahu a jak pojaté budou. Hrozí, že se jen samoučelně naplní stránky informacemi, které k samotnému tématu práce nemají mnoho co říci. Do jisté míry je tomu tak i v předkládané práci, když se charakterizuje krajina a klimatické podmínky, které ovšem v době vrcholného a pozdního středověku mohly být více či méně odlišné od současnosti; bez rekonstrukčního popisu historické krajiny je tedy pouhá recepce té současné jen málo přínosná. Ostatně vzhledem k charakteru otázek a problematice, kterými se práce zabývá, je standardní popis přírodních podmínek zbytečný, neboť do mikroprostoru řešených partií města vlastně zásadně nepromlouvá. Jistou výjimkou určitě může být pozastavení pedologické a také identifikace geologického podloží, které jsou provázány s výstavbou a fungováním města, stejně tak náčrt hydrologie (proč se v kapitole o vodstvu objevuje citovaná kurzivní pasáž řešící spíše dispoziční umístění kláštera bez vazby na vodu, mi ovšem není jasné, viz str. 8). Historický exkurz je jednoduchou kompilací, ale jistý rámec poskytuje, tedy budiž (ale zase: Proč je na straně 12 připojen odstavec s konstatováním rozvoje Třebíče ve 20. století, nevím).

Kapitola 4 stručně seznamuje s archeologickými nálezy z Třebíče a okolí, respektive podává chronologickou řadu nálezů prezentujících lidské aktivity od pravěku po středověk. Kapitola je zde tolerovatelná, ale opět platí, že s tématem vlastně nijak zásadně nesouvisí; mnohem více by takový přehled měl význam, pokud by byl řešen vývoj osídlení a porovnávaly by se doložené aktivity z jednotlivých epoch. Ve chvíli, kdy je v práci řešen prostor mezi bývalým klášterem a Žerotínovým náměstím v úzkém kontextu vrcholného a pozdního středověku, už informace o pravěkých nálezech poněkud postrádají na relevanci.

Pátá kapitola rozebírá již jednotlivá nálezová místa a terénní situaci na nich. Popis je zde (i přes značné zlepšení oproti pracovním verzím) ne vždy dost přehledný. Jedná se o výpisky z nálezových zpráv, které se jen částečně později propojují s interpretací.

V kapitole šesté autorka předkládá metodologii zpracování keramiky. Jedním z hlavních nástrojů jí je statistické uchopení souboru (i když opakovaně sama píše chybně o „statickém“ zpracování). Součástí kapitoly je prezentace keramických tříd, které se objevily v zájmovém souboru.

Sedmá kapitola již přináší přehled archeologického materiálu, především keramiky. Zde se opakovaně projevuje určitá nesystematičnost, kdy jsou keramické třídy v jednotlivých nálezových místech zmiňovány na přeskáčku (nikoliv v uspořádaném vzestupném sledu). Ve vyhodnocení keramického souboru (kapitola 7.1.3) jsou ke každé keramické třídě přiřazeny příslušné střepy (možná nadbytečně se zde duplicitně zčásti opakuje popis keramické třídy – je otázkou, zda by vlastně přehled tříd a jejich popis nemohly být spojeny právě s touto vyhodnocující kapitolou). Po přehledu keramiky následují kovové artefakty a ostatní materiál. V závěru sedmé kapitoly je rovněž přehledně zmíněna datace materiálu.

Osmá kapitola představuje pokus o interpretaci. Zčásti se to daří. Dle mého mohla být tato interpretace pronikavější, ale možná se zde naráží vlastně na vypovídací limity zpracovávaného souboru.

Celá práce působí poměrně slabším dojmem, byť je jako kvalifikační práce tolerovatelná. Plní základní standardy pro bakalářské práce požadované a jisté badatelské téma uchopuje se samostatným úsilím a zvládnutím. Autorka měla reálně materiál k dispozici (i když ne všechen z všech sezon výzkumů) a snažila se přistupovat k jeho zpracování poctivě. Ostatně jednou z nejladnějších věcí na celé práci jsou pěkné kresby materiálu v přílohách. Kvalitu však poněkud snižuje celková úroveň

jazyka (časté chyby slohu) či hraniční relevance některých pasáží – uvědomíme-li si, že práce má včetně seznamu literatury 42 stran, jsme na samé hranici tolerance rozsahu (při důsledném proškrtání pasáží, které až tak moc v práci být nemusejí, bychom poklesli pod tuto mez). Občas se objevuje nedůslednost v grafické stránce práce, když zůstávají „sirotčí“ nadpisy na konci stránky a text příslušné kapitoly pokračuje na straně další (str. 7 a 8), podobě se objevují popisky v přílohách k některým obrázkům až na další straně, než je samotný obrázek. Práci by jistě co do kvality a rozsahu pomohlo výraznější srovnávání s dalšími středověkými lokalitami a možná kvalitnější interpretace materiálu, ale to již bylo za hranicemi limitů autorky, včetně časových.

Při vědomí všech uvedených skutečností se domnívám, že práce základní standard bakalářské práce plní a považuji práci za obhajitelnou, respektive doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení známkou **E**

PhDr. Milan Slezák, Ph.D.